

Salgótarján, 2000. december

11. szám

STATISZTIKA 2000

Már előzetesen is hírt adtunk róla, hogy megváltozik a könyvtárak statisztikai jelentőlapja. A különböző könyvtártípusok szántára - az iskolai könyvtárak kivételével - egységes adatlap készült, melynek célja a formai egyszerűsítés mellett az egységes feldolgozás, és hosszú távon egy könyvtári statisztikai adatbázis kialakítása. Ez az adatbázis a tervek szerint Interneten keresztül elérhető lesz, és nyilvános, tehát bárki számára hozzáférhető. A 2000. évi statisztikai adatokról szóló adatlapokat eljuttattuk minden könyvtárfenntartó önkormányzathoz. Az adatlapok egy példányát 2001. január 20-ig kell a megyei könyvtár címére visszaküldeni.

Az. adatlaphoz informatív, a

fogalmakat is tisztázó kitöltési útmutató tartozik, melynek tanulmányozását a kitöltés előtt mindenkinek figyelmébe ajánljuk.

Az. útmutatóhoz kiegészítésként, az egységes értelmezés érdekében a Könyvtári Intézet az alábbiak szerint módosította a Könyvtári dokumentum fogalmának meghatározását: „Könyvtári dokumentum: a könyvtár által állományba vett, alap- és kiegészítő feladatai ellátásához szükséges tudományos, oktatási, művészeti, közművelődési vagy történeti értékű könyv, időszaki kiadvány, egyéb kiadvány, illetőleg minden szöveg-, kép, adat és hangrögzítés, beleértve a könyvtár által állományba vett elektronikus dokumentumot is kivéve az

Ltv. hatálya alá tartozó, irattári jellegű levéltári anyagnak minősülő dokumentumot”

A jelentett adatok a könyvtárnak a tárgyév december 31-re vonatkozó állapotát tükrözik.

A statisztikai adatszolgáltatás kötelező, ezért kérünk minden könyv tarost, hogy batáridőre juttassa vissza címünkre az adatlapot Amennyiben kérdés, probléma merül fel a kitöltés során, segítségért könyvtárának módszertani osztályához fordulhattok:

Nagy Mónika (32) 416-777/118
Szicsné Ibolya 06-(20)322-1909

„Lélependítések” 25. éves jubileumi olvasótábori találkozó

A Balassi Bálint Megyei Könyvtár az országos olvasótábori mozgalomhoz csatlakozva – szervező partnereivel együtt – Nógrád megyében első ízben 25 évvel ezelőtt

szervezett olvasótáborot általános iskolás korosztályú gyermekek számára

Könyvtárunk azóta folyamatosan feladatának tekinti a táborok évenkénti megrendezését: 58 táborot szerveztünk körülbelül 2500 résztvevővel. Az országos olvasótábori helyzetképen belül különösen figyelemre méltó, hogy könyvtárunk munkatársai között mindig voltak rátermett és megfelelő emberek, akik hittek ennek a tevékenységnek az eredményességében és az egyre nehezedő körülmények ellenére megtalálták a módját annak, hogy a tervezett programok megvalósuljanak. Úgy gondoljuk, hogy könyvtárunk ez irányú tevékenysége értéket és minőséget

jelent meggyénk művelődéstörténetében ugyanúgy, mint az országos olvasótábori palettán. Az

olvasótábori jubileum kapcsán ezért is tettünk kísérletet egy háromnapos programsorozat megszervezésére, amelyre elsősorban anyagi okok miatt a tavasz, folyamán még nem kerülhetett sor. A tervezett konferencia sajnos elmaradt, de Dr. Rockenbauer Zoltánnak, a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma miniszterének, Becsó Zsoltnak, Nógrád Megye Közgyűlése elnökének, Farkas Szabolcsnak, a Nógrád Ifjúságáért Alapítvány Kuratóriuma elnökének és nem utolsósorban Pusztai Bélának, Salgótarján Megyei Jogú Város polgármesterének köszönhetően **2000. november 3-4-én, Salgóbanán a Medves Hotelban** végül is megrendezésre került a 25 év alatt táborozottaknak és jelenlegi szervező partnereinknek a közös találkozására. Ezen emlékeztető esemény megvalósítása a Fábíán Zoltán-i értelemben vett „lélependítés” jegyében történt. Itt hangzott el *Oromi Katona Annának, a megyei könyvtár igazgatójának köszöntő beszéde*, amelyet most a Hírforrás hasábjain is olvashatnak.

„ Tisztelt Vendégeink!

Immár 25 éve, hogy a megyénkben élő és néhány éve határon túli fiatalok, gyerekek számára attól is kerek a világ, hogy nyaranként táborba, olvasótáborba szállnak és alkotó részeseivé válnak könyvtárunk, a Balassi Bábut Megvet Könyvtár olvasótáborainak.

Most a magyar államiság 1000 éves évfordulóján visszatekintve a 25 év talán csak 25 pillanatnak tűnik, de olyan pillanatnak, amelyek a táborokban résztvevő közel beírom ezer fiatalt számára nem múllak el nyomtalanul, életformájuk meghatározó tényezőjévé, magatartás fanná jóvá, életminőségük értékeivé váltak és válnak.

A 25 év táborozói, táboroztatni közül most csak mintegy százhuszan gyűltünk össze, hogy ünnepeljünk, hogy emlékezzünk, hogy felelevenítsük mindazokat a valamennyiünk számára értékes órákat, napokat, heteket, amelyeket együtt, azonos gondolati hullámhosszon, az irodalom, a művészetek együttes felfedezésével éltünk át, éltünk meg.

De nem csak erről volt szó a 25 év olvasótáboraitban, hanem arról is, hogy az olvasótáboros módszerek fejlődésével táboraink a demokratikus gondolkodás kiművelésének műhelyeivé váltak. Az utóbbi évek táborai magyarságunk, a megyénkben élő szlovák nemzetiség szellemi gyökereinek feltárásának, megőrzésének, az új, a baladó gondolatok áramlása közegeinek is tekinthetők

A mai ünnepelő, emlékező és bizom benne a következő évek olvasótáborait meghatározó eseményre gyűltünk össze szűkebb pátriánkból, Nógrádból, az ország különböző tájairól és a halarán túlról mindazok, akik tettünk, teszünk, tehetünk a múlt, a telén és a jövő táboraiért. Hívásunkra, megszólításunkra sokan emelték fel a telefont, fogtak tollat azok közül is, akik most nincsenek ill. csak lélekben, és természetesen Önök Ti, akik eljötték és akiket itt most meleg szeretettel köszönthetek. Köszöntésem mindazoknak szól, akik a 25 év alatt tábori társaink együttműködő partnereink voltak

Engedjék meg, hogy külön, névszerinti köszönetemet tolmácsoljam újabkori, rendszerváltás utáni batáron túli együttműködő partnereink segítségéért és jelenléteért: így a komáromi városi könyvtár igazgatójának Zsok Gizellának a losonci Nógrád Könyvtár igazgatójának dr. Pavol Urbancok úrnak, a füleki városi könyvtár vezetőjének Varga Zsuzsának, Szvárak Zsuzsának, a Füleki Gimnázium tanárának, a kárpátaljai Beregszászi könyvtárból Tori Bertalanné Magyar Erikának és Lőrincz Lajosnak, valamint a sepsiszentgyörgyi, Kovászna Megyei Könyvtár igazgatójának. Kiss Jenőnek Természetesen köszönet illeti a fenti könyvtárak középiskoláik mindazon munkatársait közreműködésükért és segítségükért, akik a mai napig rendkívül sokat tesznek olvasótáboraink sikeréért.

Végezetül és nem utolsó sorban külön tiszteletet és köszöntést érdemelnek mindazok, akik anyagi támogatásukkal lehetővé tették mai találkozásunk létrejöttét.

Elsőként kell köszönetemet kifejezni dr. Rockenbauer Zoltán miniszter úrnak, a Magyar Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma vezetőjének, aki személyes jelenlétével ugyan nem tudja találkozónk fényét emelni, de elküldte a minisztérium képviselőiben Bariczné Rózsa Mária címzetes minisztériumi főtanácsost, hogy együtt ünnepeljen velünk

Köszöntöm Nógrád Megye Közgyűlése alelnökét, Tózsér Zsolt urat, valamint dr. Angyal Dávid urat, Salgótarján Megyei Jogú Város alpolgármesterét Mindkét közgyűlés anyagi támogatásával segíti táborainkat, s a mai nap megtartásához is támogatást nyújtottak

Tisztelettel kérem Tózsér Zsolt alelnök urat, majd dr. Angyal Dávid alpolgármester urat, hogy megtisztelő jelenlétükön túl szavaikkal is erősítsenek meg bennünket abban a tántoríthatatlan hitünkben, hogy amit eddig tettünk a fiatalok szellemi és emberi fejlődéséért, az nem volt hiábavaló, s hogy sok-sok év múlva utódaink is hasonlóan gazdag, embert, jellemet, gondolkodást, összetartozást meghatározó közös tábort tevékenységet vehessenek majd számba, ünnepelhessék az autonóm, identitással az emberi lét valamennyi területéről gazdag ismeretanyaggal rendelkező, a maga-maga választott életében kiteljesedésre képes, hasznos fiatalokat. "

A találkozóra való felhívás szövegét a médiákban közzétettük.

A találkozó hírére kb. 170 fő jelzett vissza, közülük azok is, akik egyéb elfoglaltságuk miatt nem tudtak eljönni. Örömmel töltött el bennünket a volt táborozóktól kapott dicséret, amelyet azért kaptunk, hogy vettük a bátorságot felkutatásukra, érdeklődtünk sorsuk alakulása iránt és vállalkoztunk a jubileumi találkozó megszervezésére. Az anyagi és a helyszíni adottságokat figyelembe véve 110 főt tudtunk meghívni a salgóbányai összejövetelre. Meghívottak köre:

- Az olvasótáborok elméletét és gyakorlatát kialakító, azokkal azóta is szellemi összefüggésben élő, országosan ismert szakemberek
- a BBMK által 25 év alatt szervezett olvasótáborok résztvevői közül azok, akik felhívásunkra és személyes megkeresésünkre jelentkeztek (természetesen határon túliak is)
- külföldi szervezőpartnereink képviselői Szlovákiából, Romániából, Ukrajnából
- támogató partnereink képviselői

A programok alkalmasak voltak szakmai számvetés készítésére, ugyanakkor a jövő megalapozását is elősegítették, hiszen sok használható ötletet kaptunk a régi táborosoktól éppúgy, mint szervező partnereinktől. A résztvevők köszöntése után a nap első jelentős eseménye a 25 év olvasótábori dokumentumai című kamarakiállítás megnyitása volt. A kiállítást Bódi Györgyné dr., könyvtárunk helyismereti részlegének vezetője nyitotta meg. Közreműködtek: Jakab Gabriella, Oláh Zsolt, Deák István mentorok verssel, dallal, zongorán kísért: Kiss Péter. Bariczné Rózsa Máriaának, a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma címzetes főtanácsosának pohárköszöntője és a közös ebéd elköltése után gondolatébresztő emlékek, élmények felidézésével folytatódott a program.

Mit jelentett, jelent és jelenthet az olvasótábor? E témával kapcsolatosan halhatniuk három előadást, melyre dr. Bánlaky Pál szociológust, a Wesley János Lelkészképző Főiskola tanszékvezető tanárát; Maróti Istvánt, a Petőfi Irodalmi Múzeum fősztályvezetőjét és Kocsis Istvánt, a hatvani Ady Endre Városi Könyvtár és Közösségi Ház igazgatóját kértük fel. Az előadók egyéni módon, sajátos szempontok alapján közelítették meg a témát Mondanivalójuk lényege a következő: Az olvasótáborok igazi értékei a múltban és napjainkban is ugyanazok, mert olyan sajátos táborípusot képviselnek, amelyek a demokratikus értékek közvetítésében a "70-es évektől kezdve a legutóbbit nyújtották a résztvevőknek. Kiemelték könyvtárunk „végvári" szerepét, értékközvetítő munkáját, a határon túli kultúrák közvetítő intézményekkel való példás kapcsolatát, amelyet nem csak az olvasótáboroztatás terén tölt be Szabó Ernőné, könyvtárunk nyugalmazott igazgatója és Országné Katona Anna könyvtárunk jelenlegi igazgatója, a Balassi Bálint Megyei Könyvtár által szervezett táborokról készített számvetést. A táborok értékelése mellett kiemelten szóltak a táborozások különleges hangulatáról, pedagógiai erejéről, a másság kezelésének fontosságáról, tehetséggondozásról, az olvasás megszeretésének jelentőségéről. Az előadások után játékos formában, olvasótábori módszerrel oldottuk meg a délutáni közös együttlétet Az igen nagy létszám és az idő rövidsége miatt így volt alkalmunk minden résztvevőt megszólaltatni annak érdekében, hogy minél többet tudjunk meg a táborozások élményeiről és hatásáról, jelenlegi életükről. Az egykori táborozók, vezetőik mellett elmondhatták véleményüket határon túli szervezőpartnereink is. Érzelmekkel telített volt az újratalálkozás (együttal ismerkedés is), amely vidáman, jó hangulatban telt el.

Az ünnepi műsort Jakab Gabriella bölcsészhallgató -mentor szerkesztette. A műsorban fellépett a Varga Disztó és családja. Huszár Judit, Telek Ervin, Telek

András, Erdős Veronika, Oláh Zsolt, Kiss Péter, Képes Gyula A felsorolt személyek jelenlegi táborozóink, mentoraink, a táborok volt és jelenlegi vezetői Novellákat, verseket, dalokat, hangszeres zenét hallhattunk, napi táncot láthattunk, melyek hangulatukban, mondani-lójukban hordozták az olvasótáborozás lényegét. A műsor és a vacsora után a Family Együttes (Varga László és családja) gondoskodott vendégeink szórakozásáról.

November 4-én délelőtt a Nógrád megyei és a határon túli fiatalok jövő évi vajdasági olvasótáborának előkészítése céljából megbeszélést és foglalkozást tartottunk. Az előző naphoz kapcsolódva az '70-es évek világát (értékek

szerepe, válsága stb.) hasonlítottuk össze napjaink hasonló kérdéseivel, problémáival. Ehhez hívtuk segítségül Tyekvicska Árpád: Könyörtelenül? című írását, amely a Palócföld c. folyóirat 1998/1-es számában jelent meg és a balassagyarmati tüszéjtes dokumentumait dolgozza fel. A programot Telek Ervin addiktológus, középiskolai tanár irányította, Dr. Bánlaky Pál, Kevy Bea szociológusok és jómagam közreműködésével.

Akik részt vettek a találkozón, mindannyian lelkiileg gazdagabbak lettek egy csodálatos élménnyel. Ez volt a célunk és nem több.

Gyevtainé Szorcik Angéla

„DANONE AKTÍV ŐSZI SZÜNET A GYERMEKKÖNYVTÁRBAN” 2000. november 2-4.

A salgótarjáni Balassi Bálint Megyei Könyvtár Gyermekkönyvtára pályázati úton az Országos Gyermekvédő Liga, a Danone Kft., The Good Brand Works támogatását nyerte el - 115.000 Ft értékben. Ebből az őszi szünetben a hátrányos helyzetű gyermekeknek tartalmas szabadidős programot valósítottunk meg, melynek központi témája az egészséges életmód és a család volt. Többéves tapasztalatainkból tudjuk, hogy milyen sok a nehézsorsú gyermekek száma a városban és környékén, ezért intézményünkben kiemelt figyelemmel próbáljuk meg segíteni őket lehetőségeinktől függően.

Programunk mindhárom napján nagy örömmel játszottak a gyermekek az OGYL képviselőjével, aki - az „Egy óra a gyermekekért” c program keretében - több órán keresztül ébren tartotta a gyermekek érdeklődését. A résztvevő szülők is aktívan bekapcsolódtak a játékokba, együtt játszottak kicsik és nagyok Néhányan” segítették csemetgájuknak a kézműves foglalkozásokon. Az origami, a textiljáték, és a sókerámia készítése megmozgatta a nebulók fantáziáját, és többeknek ez a programunk tetszett leginkább Az elkészült munkákat természetesen hazavihették alkotóik.

A kiscsoportos foglalkozásokon - drámajátékok Jakubovics Judittal, önismereti játékok Argyellán Zsuzsannával - az egymásra figyelést, az együttműködést, szerepjátékok gyakorolhatták a gyerekek. Csapatitkára volt szükség a 3-án megrendezett, az egészséges életmódot, táplálkozást ismertető előadáshoz kapcsolódó játékos vetélkedőn is Itat csapatban közel hatvan diák mérte össze az addig megszerzett ismereteit Meglepetéssel is készültünk erre az alkalomra - egy kóstolót állítottunk Össze, almi tapasztalhatták a gyerekek, hogy az is finom lehet, ami egészséges - előadónk, Dr. Dán (Gellértné ifjúsági védőnő receptje alapján. Mindezt a vetélkedő után ízelthették meg, ami az elhangzott előadáshoz, valamint az egészséges életmódhoz és táplálkozashoz kapcsolódó feladatokat oldottak meg

A mese varázsa most is bizonyított Egyik nap a KiViSzi Szingjátzó csoport „bohócai” - Süni és Borzi - nevetették, mozgatták, ajándékozták meg a résztvevőket, és elkalauzolták közönségüket a csótárk birodalmába, a Mesevárba. Másnap Veres Annamária feleltette el velünk csodás meséivel az idő múlását, amit állítattal hallgattak kicsik és nagyok egyaránt. Nyílt rúpiáikon, 3-án a Danone Kft. képviselői tették nálunk tiszteletüket, és egy jó hangulatú, vidám, játékos vetélkedőkkel gazdagított délelőttöt tölthettek el a könyvtárban - együtt játszva a gyermekekkel, felnőttekkel

Többen már a helyszínen elkezdtek a meghirdetett országos Danone pályázatra rajzokat készíteni, ehhez kaptak tőlünk eszközöket is.

Délelőttönként állatában egyszerre három helyszínen zajlottak programjaink, és a gyermekek érdeklődését is tükrözi, hogy sikerült olyan elfoglaltságokat terveznünk, ahol mindenki megtalálta a számára legmegfelelőbbet. Az első két napon ebédet is tudtunk biztosítani a nehézsorsú gyermekeknek.

A programokon való részvételt az adott nap végén meglepetéssel díjaztuk - azaz Danone termékeket kaptak a gyerekek. Ezen kívül minden játéknál, vetélkedőnél bőségesen megjutalmaztuk a résztvevőket egészséges finomságokkal (joghurttal, túrórudival, cerbonaszelettel, almával stb.) így senki sem tért haza üres kézzel, gyomorral, fejjel, szível...

Nagyon fontosnak tartottuk, hogy mindenkinek legyen valamiben sikerélménye, és egy kis aprósággal, finomsággal megjutalmazhassuk teljesítményéért, részvételéért A gyermekek véleményét ismerve sikerült olyan programot összeállítanunk, ahol mindenki talált a maga számára megfelelő. Ez alkalommal is köszönjük az Országos Gyermekvédő Liga, a Danone Kft, The Good Brand Works által felkínált lehetőséget és a támogatási, melylyel a három nap alatt 180 hátrányos helyzetű gyermeknek nyílt lehetőségünk az őszi szünetben tartalmas percek, boldog órákat szerezni Salgótarjában.

Vonva Edina
gyermekkönyvtár-vezető

A BRITISH COUNCIL SZAKMAI NYÍLT NAPJA a megyei könyvtárban

A XXI század nagy közvetítő nyelvi kultúrájában kiemelkedő szerep jut az angol nyelvnek, mint az élenjáró technikai-tudományos ismeretek közvetítőjének. Az idegen nyelvek iránti érdeklődés, e nyelvek tanítása és tanulása kultúra, műveltség kérdése is.

Napjainkban az *általános, műveltség* újbóli felértékelődésének, az. önévelés, önművelés időszerűségének, az élelmik végéig tartó tanulásnak vagyunk tanúi, részesei A műveltség elemei között különösen nagy figyelmet érdemel az *informatikai és nyelvi kultúra* birtoklása, fejlesztése.

A magyarországi *angolnyelvtanítás* színvonalának emelését régóta segíti a Budapesten működő British Council Hungary. A British Council minden megyei könyvtárban Tájékoztató Sarkokat alakított ki, amelyek a vidéken élőknek is hozzáférhetővé teszik az Egyesült Királysággal kapcsolatos tájékoztató kiadványokat, gazdag kínálati háttérrel teremtve az egyéni és közösségi nyelvi kulturáltság! szint eléréséhez, egy másik kultúra megismeréséhez. (A British Council Interneten való Megjelenés - virtuális Tájékoztató Sarkokat fog jelenteni a Jövőben.) A fenti intézmény szívesen vállalkozik továbbképzések szervezésére is.

2000, október 27-én Salgótarjában rendeztek SZAKMAI NYÍLT NAPOT angol nyelvet oktató pedagógusoknak és az angol nyelvtanítás iránt érdeklődőknek. A résztvevőket (koszói Katona Anna, a Balassi Bálint Megyei Könyvtár igazgatója köszöntötte. Szabai Sándor, a British Council könyvtárára; vezetője hangsúlyozta, hogy Magyarországon az idegen nyelvek tanítása és tanulása helyzetükből fakadóan lehetnek, s a brit Tájékoztató Sarkoknak nagy a szerepük és jelentőségük az Európai Unióhoz való csatlakozási folyamatban. Szól arról, hogy intézményük hat fontos tevékenységi területre összpontosít munkájában, ahol prioritást kapott az *oktatás-képzés* és az anyanyelv tanítás.

A nyílt nap a Nógrád Megyei Pedagógiai Intézet szakmai támogatásával valósult meg A British Council komplex működését *Mály Vera* PR munkatárs mutatta le, sok új információt nyújtva, őszinte érdeklődést és figyelmet kelteve a hallgatóságban. A British Council könyvtárának gazdag *informatív bázisáról* (könyvek, videokazetták, referens/források, irodalmi művek, az angol nyelv tanításához és tanulásához szükséges anyagok, brit napilapok, magazinok, szakfolyóiratok, elektronikus információhordozók) és a megyei könyvtárban működő *Tájékoztató sarkok* eddigi *tapasztalatairól Kovácsné Eördögh Rita* könyvtár-vezető helyettes tartott igényes előadást. Elmondta, hogy itt lehet tájékozódni többek között a posztgraduális ösztöndíjakról, tanulási lehetőségekről, anyanyelvi képzésekről, nemzetközi Cambridge angol nyelvvizsgákról is

Az előadásokat angol nyelvű „workshop”-ok követték; a Különböző tanítási stílusokról *Hazel Slinn*, INSET Consultant; a British Council részvételéről a magyarországi tanártovábbképzésben *Hős Csilla*, INSET Project Manager, Nagv-Britannia magyar szemmel - magyar tanárok új könyve magyar tanulók számára *Mark Andrews*, British Cultural Studies Advisor távollétében *Tóth Illdikó* gyakorló középiskolai nyelvtanár beszélt, illetve tartott érdekesítő foglalkozást.

A „teamwork” munka a csapatban történő gondolkodásra, a közös együttműködésre alapozódott, mintát ötletet adott a tanároknak órai munkájukhoz.

Az idegennyelvi tanítás kulcskérdését képezik a helyi innovációk, erről beszélt angol nyelven *Ken Márta* a Nógrád Megyei Pedagógiai Intézet szaktanácsadója.

A szakmai nap ráirányította a figyelmet arra a lényre, hogy a nyelv birtoklása a *közéletben, a kultúrában és a munkában* való magabiztos részvétel eszköze Tanulása folyamatos és intenzív kell, hogy legyen gyakorlásához fontos életszerű helyzetek megteremtése, a hatásos és *hatékony kommunikáció* fejlesztése. A legkülönbözőbb feladatok az örömszerzést, az *informálódás* és a *gondolkodás* fejlesztését szolgálják. Az informatika és a könyvtárhasználat eszközök az információszerzéshez, egy adott téma prezentálásának eszközei, ugyanakkor *életesélyt* növelő tényezők is

A *nyelvszajátítás* közösen végzett társas tevékenysége során, az interakcióhoz szükséges *készségek és ismeretek* kaptak nagyobb hangsúlyt, amelyek az iskolai oktatás során kiemelten fejleszthetők

A nyílt nap programja látványos, esztétikus, információban gazdag *kiállításokat* kínál: Wordplay poszterkiállítás, plakátok, tájékoztatók, térképek, fotók, rajzok, grafikonok tájékoztattak a brit társadalmi, gazdasági, kulturális életéről, sportról, brit városokról, az Egyesült Királyság és Magyarország kapcsolatépítéséről, oktatásról, nyelvtanulásról, a fiatalok életéről, közlekedésről, a tudomány új eredményeiről.

Nyelvpedagógiai szempontból hasznos, reprezentatív kiállítás készült angol nyelvű szakirodalomból, tankönyvekből, videokazettából, CD-ből, tanulási segédetekből, módszertani kiadványokból, reklám anyagoktól. A közel 400 dokumentumot a Nógrád Megyei Pedagógiai Intézet könyvtára és bemutatóterme, illetve a megyei könyvtár közösen biztosította. A korábbi megjelenések rendszerbe foglalása mellett, áttekintette a kiállítás a jelen tankönyvpiaci kínálatát.

A résztvevők - Nógrád megye általános és középiskoláiból, mis képzőhelyeiből érkezett tanárok, nyelvtanári szakja járó egyetemi-főiskolai hallgatók, diákok, könyvtárosok - értékes *ajándéksomagot* kaptak. A benne található dokumentumokat jól lehet hasznosítani a tanítási órán, nyelvvizsgán, érettségi-felvételi vizsgákon, vetélkedőkön egyaránt.

Az *elvihető kiadványok, plakátok* gazdag kínálatából számos iskolában „mini brit információs sarkot” alakítottak ki az osztálytermekben.

A vendégek közül többen megfogalmazták, hogy korábban Budapestre kellett utazniuk, ha hasonló továbbképzésen szerettek volna részt venni Érdeklődéssel várják a British Councilről a folyamatos tájékoztatókat és újabb, hasonló rendezvényeket szeretnének.

Minőségi változást jelentene, az angoltanárok és diákok munkáját hatékonyan segítené, az eddigi együtt működést gazdagíthatná -a Tájékoztató Sark mellett - az úgynevezett **RESOUKCE POINT** kialakítása a megyei könyvtárban.

Nógrádi Béláné
szaktájékoztató

JUBILEUMI ÜNNEPSÉG A KÖNYVTÁRBAN

Félévszázados működésének évfordulóját ünnepli 2000-ben a pásztói városi könyvtár. Ez alkalomból október 12-én jubileumi emléknapot rendeztünk, ahol szakmai programon és bensőséges Ünnepségen emlékeztünk, A múlt, jelen és jövő találkozásának meghatóan szép órái voltak ezek. hisz. köszönthettük a pásztói könyvtár „hőskorának” - szerencsére meg köztünk elő képviselőit, az elmúlt évtizedek volt kollégáit és a városi könyvtár jelenlegi kollektíváját.

A 200 kötettel induló könyvtár első kezelője Ceglédi Lajos volt, ki diák segítőivel megalapozta és megszerettette a könyvtár fogalmát öt követően Bacsa Katinka (Bakos Józsefné) sok pásztói gyermek és fiatal számára nyitott ablakot a könyvek, az irodalom világára, és szereltette meg velük a betűk birodalmát

Köszönthettük az ünnepen a könyvtárat évtizedeken át vezető Szöllösi Miklós igazgatót, és a közel negyven etap itt dolgozó Kohári Miklóst, kik mindketten a szakma és a megye könyvtáros-társadalmának megbecsült tagjai. Sisák Imre polgármester ünnepi köszöntőjét valamennyien meghatóan és jó érzéssel hallgattuk, hisz megerősítette bennünk a hitet, hogy egy város intézményei által város, és a pásztói önkormányzata - mely elnyerte a Könyvtárpártoló önkormányzat címet - kiemelt figyelmet fordít a könyvtár működtetésére A polgármester úr születésnaphoz méltó, 50 szál szegfűből álló virágkosarat adott át Oláhné Csákvári Gabriella igazgatónőnek. A megyei könyvtár igazgatójának köszöntő szavai és a dr. Horvátit István Teleki Lászlóról szóló előadása után kolléganőnk. Sándor

Gáborné ismertette a pásztói könyvtár eddigi történetét, fejlődésének állomásait szakdolgozatok alapján, Munkatársaim és igazgatóm biztatására rendhagyó műfajban - versben - mondtam el gondolataimat a könyvtárról, a könyvtarósságról. így köszöntve az 50 éves pásztói könyvtárat, a kollégákat és vendégeket, és mindenekelőtt az olvasót, akiért ez az intézmény, a könyvtár létezik és működik.

Az ünnepi program befejezéseként emléklapok átadására került sor. A könyvtár és az Önkormányzat közös emléklapját névre szólóan, a régi és a jelenlegi pásztói könyvtárosok és az előadók vehették át, és emléklapot kapott valamennyi meghívott

Az évfordulóhoz kapcsolódóan főtér- és dokumentumkiállítás készítettünk a könyvtár életéről tárlókban és paravánon, bemutatva intézményünk egy-egy jeles eseményét a rólunk szóló híradásokat, kiadványainkat. Itt helyeztük el olvasóink - felhívásunkra küldött írásait, melyekben könyvtárunkhoz kapcsolódó érzéseiket élményeiket írták le, és itt találhatók társintézményeink jubileumunkat köszöntő somi is. Mindannyiuknak köszönjük elismerő, biztató szavait! A számunkra felejthetetlen emléknep születésnapj tortá felvágásával, pohárköszöntővel és estébe nyúló baráti beszélgetésekkel ért véget

A *Teleki László Városi Könyvtár* kollektívája köszöni valamennyi támogató hozzájárulását emléknepünk megrendezéséhez..

Gerhát Gyuláné

A könyvtár az gyönyörű... (Kosztolányi után szabadon)

A könyvtár az gyönyörű, A könyvek lapja sok tudási rejt,
sok-sok könyv és olvasólámpa, és ez. a Tied lehet megest,
folyóirat újság, CD, - csak kémed kell és megtaláljuk,
ezt ma már itt megtalálja amit az életben szeretsz.

Kereshet verset képeket -
színeseket és szépeket
regényt, epozsi és cikkekéi
és meg sok-sok más egyebet.

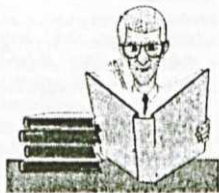
A könyvtáros az egy varázsló -
varázsol földet és eget,
és szomorú, ha nem segíthet
Ha nem segíthet eleget

Ha gátat szab a varázslásnak
a szűk beszerzési keret -
mi továbblépünk és megcélozzuk a
könyvtárközi kölcsönzéseket

Felkutatjuk és megszervezzük,
amit Te kérsz, nyájás olvasó -
cserébe kérjük, mondd el sokszor:
a „könyvtár nem pótolható!"

Nem pótolható semmi mással,
mert a tudásszomj örök és könyvtárnak
falán olt a tábla, mit hajdan mondott egy
görög: „Ki a könyvtárba belep, a szellem
aranyát

Számolhatatlanul viheti magával," *Gerhát Gyuláné*

Novemberben egy másik városi könyvtárban is 50 éves jubileumot ünnepeltek: a balassagyarmati

Madách Imre Városi Könyvtár alapításának 50-ik. Évfordulóját.

A gyermeki emlékezetes, szép ünnepséggel köszöntötték könyvtárunkat és a velünk ünneplő városi polgárokat. A rendezvény résztvevőit Oroszlánné Mészáros Ágnes, a könyvtár igazgatónöje köszöntötte. Beszédében szolt a könyvtár történetéről, jelenlegi működéséről és a város kulturális életében elfoglalt helyétől.

Beszédéből a teljesség igénye nélkül idéznék néhány gondolatot:

„Kedves Barátaim!

Ervin Dunlop következő sorai fejezik ki számomra leginkább a mai nap lényegét: ..Az emlékezés olyan. mini Janus, az új év istene. Visszatekint a múltra, összeköti a múltat a jelenel és ennek alapján meghatározza a jövőt Azért lehetünk azok, akik vagyunk, mert emlékezünk Az emlékezés az, az eszköz, amely megőrzi élményeink folytonosságát, és amely alakot ad az egész személyiségünknek "

S most nézzük meg könyvtárunk félévszázados történetének leglényegesebb momentumait!. A közgyűlési jegyzőkönyvekből megtudjuk, hogy Balassagyarmat megyei város képviselőtestülete a városi könyvtár létesítésére az 1948. 2. félévi költségvetésben 5 000 Ft-ot biztosított A megokolás szerint „Balassagyarmat városában semmiféle kör, de magánkönyvtár sincsen így feltétlenül szükséges egy közkönyvtár létesítése "

„Az 1950 szeptember 26-án kelt levél . Summáznia: a városi könyvtár most van szervezés alatta városi könyvtár végül is 1951. február 27-én nyílt meg az egészségház épületének egy nagyméretű földszinti helyiségében...

...A Minisztertanács 1952 évi határozatában előírta, hogy minden járásban „járás könyvtárai kell szervezni Ezért a körzeti és a városi könyvtárat egyesítették, s 1952. november 7-én zajlott le ünnepélyes megnyitása a volt kaszinó épületében. Neve Járasi Könyvtárra változott ..

Az önálló városi könyvtár megszüntetése a városi tanács sérelmezte, s hosszú évekig nem adod támogatást a helyi könyvtárolomány gyarapítására

...Két évtizednyi kiütkeresés után végre elfogadhatóbb körülmények közé kerül a könyvtár és határozott művelődés- és könyvtár-politikai célkitűzések megvalósításáéit, tervszerűen kezdett el dolgozni Szervezeti felépítése tisztázódott és kialakultak tevékenységi területei. ... Állandóak lettek a kiállítások, az irodalmi estek, az író-olvasó találkozók, hangversenyek, műsoros rendezvények. Szakköröket, klubokat hozlak létre Az. iskolákkal kialakított kapcsolat figyelemre méltó volt. .

... 1978. szeptember 26-án tartotta alakuló ülését a Honismereti kör, s 1979-től adjuk ki a Honismereti Híradót.

... 1979. október 1.3. Az. első Horváth Endre illetve Őszi emléknep megtartásának ideje. Még ebben a hónapban megalakult a Komjáthy Jenő Irodalmi és Művészeti Társaság. .

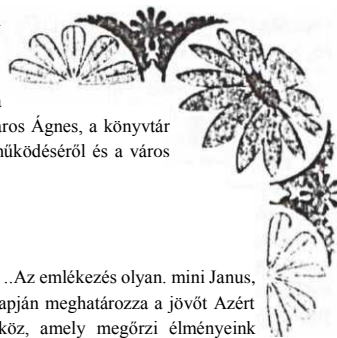
... 1986-ban Ellátóközpont hoztunk létre, s a járásban lévő 42 könyvtárból 11-be mi szerzeményeztünk. s dolgoztuk fel az állományt A szakmai munka segítése, irányítása, koordinálása mellett minden évben szolgáltató programot állítottak össze módszertan kollégáink..

..A régi épületben számos emlékezetes programot szerveztünk A teljes állományi feldolgoztuk, kiéptítettünk szak- és betűrendes, valamint különkatalogusainkat. Tehát az elmélyült szakmai munka is kellő hangsúlyt kapott közben pedig készültünk az új épületbe való átköltözésre, de ez már egy másik történet .

.. Negyven esztendőn futottam most át, s nyilván csak kiragadhattam jelentősnek vélt dolgokat, semmiképpen nem törekedve a részletek bemutatására.

Egy intézmény szerepének változásai leképezik a társadalom szükségleteit, s megmutatják azt, hogy mennyire fontos egy tágabb és szűkebb közösség számára a könyvtár szolgáltatásainak igénybe vétele, vagyis egy könyvtár működését a vele szemben támasztott igények határozzák meg s az a társadalmi környezet, melyben kifejti tevékenységet. ..

...továbbra is hinni szeretném, hogy „a könyv a lélek világossága, a test tükre, megtanít az erényre, elűzi a bűnt, ő a bölcssek koronája, az utazó kísérője, az. otthon barátja, a beteg vigasztalója, a kormányzó társa és tanácsadója, az ékesszólás illatdoboz, a gyümölcscsel teli kert. virággal ékes rét, ha hívják, jön, mindig készenlétben van. mindig előzékeny, ha megkérdesz rögtön válaszol, felfedi a rejtettet megvilágítja a homályosat, balszerencsében megsegít jó szerencsében mérsékletre oktat".

Oroszlánna Mészáros Ágnes szavai után a város polgármestere, Juhász Péter méltatta a könyvtár jelenlegi tevékenységét, szerepét a város életében.

„1984 -ben fogalmazódott meg a művelődési központ és a könyvtár jobb feltételek közé helyezésének szükségessége, s az építkezés 1985 végén meg is indult úgy, hogy tulajdonképpen a középiskola építéséhez lehetett állami támogatást szerezni Egyéves csúszással, de 1989 augusztus 25-én átadták rendeltetésének a 8311 m²-es objektumot Ebiről 1108 m jutott Reimholcz Péter elképzelései szerint a könyvtárnak

Markáns változást jelentett a korábban sok-sok nehézséggel küszködő intézménynek az új feltételek közé kerülés. Tágas terek, meleg otthonosság és a legmodernebb eszközök várták a beköltöző csapatot, s a város olvasni, művelődni, tanulni, tájékozódni vágyó lakóit..

.. A hagyományosan jól működő formákat, közösségeket megőrizték, és továbbéltetésén fáradoznak ma is. Jelesül: tartanak emléküléseket, előadásokat. Őszi emléknapot, 1990-től minden januárban megyei Madách-ünnepséget, Balassagyarmat barátainak találkozóját, könyves ünnepeket. Szervezik a Honismereti kör és a Komjáthy Jenő Irodalmi és Művészeti Társaság programjait. Két éve havonta rendezik az Ezredvégi beszélgetések elnevezésű, jeles tudósokat felvonultató sorozatukat

A különböző korosztályokat, rétegeket igyekeznek meggyőzni az olvasás nélkülözhetetlenségéről, a könyvtárba járás, az új dokumentumok ismereteik szükségességéről.

A város négyéves apróságait közös születésnapj zsúron köszöntik, s fogadják tagjaik közé a szülőikkel, nagyszülőikkel, testvéreikkel együtt. , Rendhagyó órák, könyvtárbemutatók, vetélkedők, olvasónapló- és rajzpályázatok, előadások, foglalkozások, szabadidős programok, olvasótáborok várják a gyerekeket

A középiskolások itt készülnek a tanulmányi versenyekre, órákra, dolgozatrásra, s a Szent-Györgyisek számos tanórát itt tartanak. Azt hiszem, ma már nélkülözhetetlen lenne az iskola életében egy kézközeiben lévő, 106 ezer dokumentumból álló gyűjtemény, amely ráadásul alkalmazkodik a bennünket körülvevő világ változásaihoz... ..az árspirál sújtja Balassagyarmat polgárait is, hiszen nem tudják magánemberként beszerezni az információhordozókat Ezért a város vezetése és a képviselő-testület úgy segít, hogy közgyűjteményét támogatja, s onnan mindenki hozzájuthat a szükséges információhoz. Közkedvelt az ifjúság körében az Internetezés...

... Az egyetemisták és főiskolások bázisintézménye a Madách Imre Városi Könyvtár. Sokan járnak át Szlovákiából és jönnek a környékről is, hogy kölcsönözzenek, s igénybe vegyék szolgáltatásaikat

A szociális funkciót az Idősek Otthonába és Klubjába, valamint a nyírjesi gyermekotthonba telepített letéti állományok gyarapításával, cseréjével, videofilmek kölcsönzésével tölti be.

Fentiekből is világosan kiderül, hogy a használó központú könyvtári modell megvalósítására töreksenek. Az elmúlt 10 évben olyan generális változások következtek be az információs megjelenési formáját, közvetítésének eszközeit illetően, amelyek a könyvtári szolgáltatások és munkálatok teljes átalakításához vezettek. Éppen ezért csatlakoztak a TEXTLIB integrált számítógépes rendszer fejlesztéséhez, és mára már lezárták cédulakatalógusait és rövidesen a teljes állományt adatbázisokban tartják nyilván, s tavaly december 3-a óta a kölcsönzést is számítérek közbeiktatásával végzik...

... Az. Interneten keresztül bonyolítják a könyvtárközi kölcsönzést. Kutatóknak, szakdolgozatot íróknak az Internet és adatbázisok segítségével is gyűjtenek irodalmat Tehát az információs társadalom intézményévé, az információt tároló, földolgozó és közvetítő központtá válik könyvtárunk..

...A szigorúan vett könyvtári munkán túli az irodalmi hagyományápolás bázisává fejlesztették a könyvtárat. Ezért szervezhetették ök a Mikszáth és Madách emlékév országos megnyitót is

Kiadványok elkészítésében két évtizede vállalnak szerepet. A Honismereti Híradót 1979 óta jelentetik meg. Hitem szerint a Madách Imre Városi Könyvtár küldetését tisztességgel teljesíti, mert az összegyűjtött, őrzött információk és gondolatok közrebecsátásával hozzá járni a tájékozottabb, múltját, jövőjét jobban ismerő városi polgárság kialakulásához, elősegíti kulturális örökségünk minél szélesebb körben való használatát.

Az R. Várkonyi Ágnes történészprofesszor könyvtárban tartott előadásából vett idézel tartalmával azonosulva zárom gondolataimat:

.... aki a művelődést támogatja, az bízik a jövőben, készül a jövőre. A művelődés az ország belépőjegye a jövőbe, önarcképe, amit a jövőbevit."

Mindkét könyvtár működéséhez további sok sikert kívánunk!

Mit jelenthet az olvasás éve a könyvtárosok számára?

Az MKE Olvasószolgálati Szekciója 2000. október 24-28 között tábort szervezett Bakonybélben. Erről a tanácskozásról szeretnék beszámolni az alábbiakban. A téma a következő volt:

Az Olvasás Éve lehetőségeinek számbavétele hazai és határon túli magyar könyv- és olvasáskultúránk fejlesztése érdekében.

Kiinduló tézis: az olvasáskultúra jelenlegi helyzetét tekintve a szakmának lépni kell, akár hirdeti a kultúrkormányzat Olvasás Évét, akár nem. A program 2001. januártól kezdve egy-másfél évig fog tartani. Angliában rendeztek először Olvasás Évét, a kormány szívügyének tekintette, így az nemzeti, ösztársadalmi ügygé vált. Jó lenne, ha nálunk is felismerné az érdekeit a program minden szereplője, máskülönbön csak a szakma belterjes akciója marad. A politikai szándék Magyarországon is megvan, a stratégiai tervek, eredményeket „importból” megkaptuk, az államigazgatási eljárás viszont igen nehézkesen halad. Az Olvasás Éve angliai főszervezőjének, Liz Attenboroughnak Magyarországon tartott előadása az ottani tapasztalatokról megjelent a Könyv és Nevelés 2000. 3. sz. táblában. Érdemes elolvasni, mert gyakorlati szemléletű, sok ötletet adhat a hazai megvalósításhoz. Az olvasás nem csak a műveltség, hanem a munkaerő versenyképességének, a belső konfliktusmegoldó képességnek (traumákkal való megbirkózásnak) a fejlesztése. Az Olvasás Éve alkalmából fontos lenne nemcsak magyar, hanem nemzeti nyelvű irodalom, népszerűsítése, olvastatása is. Az előkészítéshez és a megvalósításhoz menedzsment kell, ami a mai fogyasztói kultúra gondolatvilágába épülve hirdeti az üzenetet, pl. óriásplakátok felhasználásával. Meghatározó cél: a nem olvasók megszólítása. A felolvasás vezetheti vissza a gyerekeket a könyvhöz. Vannak jól és szívesen olvasó fiatalok, nekik – ill. olyanoknak, akiknek tekintélyük is van a kortársaik előtt – kellene felolvasni a társaiknak (kortárssegítés eszméje).

A beszélgetések során igen sok jó elképzelés hangzott el, gyakorlatiasabbak és elviek egyaránt. Íme, egy csokorra való ezekből:

- Jó szlogen szükséges, pl. Család a könyvtárba, könyvtár a családba!, vagy egyszerűen: Olvasni jól
- Több szó essen a médiában a könyvről.
- Jó, értékes gyermekkönyvek jelenjenek meg. Színes, képes gyermekirodalmi ajánlójegyzékek a szülőknek és a fiatal könyvtárosoknak.

- Ösztönözni kell az írókat az olvasókkal való találkozásra. Gyermekirodalom témában legyenek továbbképzések, tréningek.
- Ne csak a könyves szakmát vonjuk be, hanem pszichológusokat, pszichiátereket, szociális munkásokat, társművészetek képviselőit.
- Szervezünk nyári olvasótáborokat az olvasásban elmaradt gyerekek segítésére (nem felzárkóztatás)
- Egész napos, maratoni meseolvasás.
- „Élő irodalomóra”.
- Rendhagyó programok, pl. „Töltson egy éjszakát a könyvtárban”, Szentendrén nagy sikere volt (Az erről szóló cikk a Levelező Lap 2000. évi 10. számában olvasható el.)
- Akciók, pl. a helyi televízióban, rádióban: felolvasás, meseolvasás a legizgalmasabb résznél abbahagyva, közölni a szerzőt és a könyveimet, a könyvtár címét, nyitva tartását
- Legyen minél több beszélgetős alkalom a könyvtárban, jó alkalom biblioterápiás módszerek alkalmazására!
- „Műsák kézfogása a könyvtárban” - művészeti ágakban jeleskedő kollégák „seregszemléje”. (Debrecenben rendezték)
- Ne vessük el a bevált formákat, pl. vetélkedő. (Mindenki szeret versenyezni, vetélkedni, ez felkelti az emberek érdeklődését)

A zalaegerszegi városi könyvtárban már le is zajlottak a programok:

„Sárkányok és dinók hete”, Papírsárkánykészítő pályázat, (Milyenek a sárkányok? c. rejtélyfüzet megjelentetése. Ezek mellett rendezvény nap megszervezése, ahol vendég volt a természettudományi múzeum munkatársa; vetélkedő, sárkányhajtogatás. A program nagy sikert aratott

A rendezendő programokhoz természetesen pénz is szükséges. A Nemzeti Kulturális Alapprogramnál a Könyvtári Kollégiumon kívül a könyvtárosok pályázhatnak az Irodalmi Kollégiumhoz is. A kuratórium elnöke Szakonyi Károly. Pályázni lehet rendezvény szervezésére, (irodalmi rendezvények), könyvszakmai folyóiratok támogatására. Az NKA kiadványában a „Zöld hírlével”-ben minden szükséges információ megtalálható. Időnként napilapok is közlik a pályázatokat. Élő probléma, hogy a vidéki kulturális életről, programokról nehéz hírt adni. Hay András, rádiós szerkesztő, a Gordiusz Műhely munkatársa felkínálta a lehetőséget a könyvtárak életének bemutatására.

Könyves Vasárnap címmel évente rendeznek tematikus napot. Idén volt az ötödik, 2001. októberben lesz a 6. Mindhárom adón a könyvről, könyvtárosokról, olvasókról volt szó Minden öltre nyitottak, legyen az bármilyen téma (pl. dyslexia, könyvárverés stb.) Bármilyen rendezvényre, bárhová szívesen tógádnak meghívókat

Töltésiné Hegyi Zsuzsa, a Magyar Művelődési Intézet működéséről tájékoztatott. Az intézetnek 60 000 kötetes szakkönyvtára van, dokumentációt, kéziratot is gyűjt a művelődéssel kapcsolatban. Általános problémának látják, hogy csökken a hagyományos értelemben vett olvasók száma A sokat emlegetett számítógéphaszáltra is csak azt letet megtanítani, oki rendszeren tud olvasni. Ami különösen lényege az MMI felajánlja segítségét rendezvényekhez, pl. kiállításokhoz mikrobuszt és/vagy zsűrit biztosít

Címük: Magyar Művelődési Intézet, 1011 Bp., Corvin tér 8. Tel : 201-7482 A Magyar Kultúra Alapítvány részéről Koncz Gábor menedzsment szemlélettel közelítette meg az Olvasás Eve kérdéseit. Az alapítvány munkájáról elmondta, hogy minden rendezvényük a „Régiók találkozója” jelszó jegyében zajlik. Ötleteket várnak különböző

Budapesten rendezendő programjaikhoz. A megvalósításhoz útiköltséget, szállást, esetleg akár honoráriumot is biztosítanak.

Magyar Kultúra Alapítvány, 1014 Bp., Szentháromság tér 6. Tel: 355-0122,375-1651 Mezey Katalin író, a Széphalom Könyvműhely vezetője a Könyves Szövetség képviselőjében a nívós irodalom megjelentetésének, terjesztésének nehézségeiről és ezek megoldásairól beszélt A könyvkereskedelemben hátrébe szorult az értékes kortárs szépirodalom és gyermekirodalom. Az irodalmi műveket igen korlátozott példányszámban, alapítványi támogatással tudják csak megjelentetni. A könyvesbolti hálózatok nem veszik át a kis kiadók kis példányszámú köteteit. Működési költségekre igen nehezen futja a kicsi kiadóknak, ezért álltak össze szövetséggé - Így a kiadónként 10-30 kötetből kereskedelmileg jelentős szortimentet állíthatnak össze Íróként és könyvkiadóként is a könyvtárak jelentik számára az egyik legfontosabb kapcsolatrendszer.

Weblap:www.konyves-szovetseg.hu.e-mailiroalappjitterware.hu.

Fax: 355-0593, központi. Fax: 342-8372

(Szűcs Margit)

Szomszédoltunk

Miért szomszédol az ember? Mert jó beszélgetni valakivel, mert kíváncsiak vagyunk. Kíváncsi arra, milyen ruhában jár a szomszéd, hogyan rendezte be lakását, hogyan el, jobban vagy kevésbé jól, mit lehetne tőle tanulni.

Mi, Nógrád megye könyvtárosai is ugyanezen okokból vettünk részt a Magyar Könyvtárosok Egyesülete Nógrád Megyei Szervezetének „Szomszédolás” címmel megrendezett őszi programjain Varsányban, Romhányban és Érsekivadkerten Az ötletet a Balassi Bálint Megyei Könyvtár előző évi hasonló programjának sikeressége adta. Könyvtáros egyesületünk tagjai kérték, hogy fordítsunk figyelmet a községi könyvtárakra is. A rendezvénysorozat anyagi alapját a Nemzeti Kulturális Alapprogramhoz benyújtott pályázatunk képezte A községi könyvtárak közül azokat választottuk ki, amelyek működése mintaként állítható más könyvtárak elé

Varsány - Községi Klubkönyvtár

A faluban Szép Vencelné Marika kalauzolt bennünket. Megtudtuk, hogy korábban körzeti könyvtárként működött a községi könyvtár, Nógrádsípek tartozott hozzá.Jelenleg a könyvtár Varsány községi és iskolai könyvtárként funkcionál.

Az iskolában a kötelező irodalom és kézikönyvek található. A községi könyvtár bővebb anyagot tud nyújtani az érdeklődőknek. Az iskolával közös rendezvényeik a szavalóverseny és a játszóház. A könyvtáros ellátja a művelődési ház működtetésével kapcsolatos teendőket is. Ebben a kapcsolatban is rejlenek lehetőségek, s ezekkel folyamatosan el is Marika.

A könyvtár könyv- és folyóiratállományán azonnal látszik a hozzáértő könyvtáros keze nyoma. A gyűjtemény gyorsan alkalmazkodik a változásokhoz, követi az olvasói igényeket. A főiskolások is szívesen járnak vissza a könyvtárba, hiszen a helyi közvetlen és személyes kapcsolatok útján lehetőségük van a rugalmas könyvtárhasználatra, azaz a megszokottól eltérő kölcsönzési időben is rendelkezésükre áll a könyvtár. A könyvtáros nagyon jól mérte fel a helyzetet, amikor úgy döntött, hogy a nagyon keresett könyveket egészen rövid batáridőre adja ki, ugyanis korábban gyakran megesett, hogy az olvasók egymástól kérték kölcsön a könyvtári könyveket és ez a megoldás sok gondot okozott. Az új rendszert gyorsan megszokták a könyvtárhasználók és most biztosak lehetnek abban, hogy a kért dokumentumot időben kapják meg.

Marika a hét minden munkanapján nyitva tartja a könyvtárat. Elbeszélget a könyvtárba betérőkkel, személyes kapcsolatot ápol velők

A látogatás ideje alatt, a beszélgetés során felmerült még, hogy milyen rossz, minőségei könyvek árasztották el a könyvpiacot az utóbbi időben. Szólta került a könyvtárközi kölcsönzés kérdése is, az hogy kinek kell viselnie a postaköltséget egy-egy könyvtárközi keres esetén A községi könyvtárak jelenleg fel kell hogy vállalják a visszaküldés költségét, vagy azt az. Olvasóval megfizethetjük.

Az. óvoda ebédelőiben kítűnő ebéddel várlak minket Ezután az általános iskolába látogatunk el és az iskola galériájában kiállított képzőművészeti alkotásokat néztük meg. Remek dolog, hogy egy ilyen kis községben odafigyelnek a művészetre a mindennapi forgatagban.

Romhány - integrált közművelődési könyvtár

Rendezett, tiszta községbe érkeztünk. A könyvtárat a falu központjában találtuk meg. Tisztaság és rend fogadott minket A könyvtár világos, a teret maximálisan kitölti a könyvvállomány, sőt lassan már ki is növi Kollár Jánosné Éviké fogadott minket nagyon kedvesen és rögtön nagy sebességgel belevetette magát a „könyvtármesébe”.

Arról beszélt, hogyan tudott fennmaradni és továbblépni a községi és iskolai könyvtár az utóbbi években. Beszámolt az általános iskolával fenntartott napi kapcsolatáról. Megtudhattuk, hogy akár napi két könyvtári órát is tartanak a könyvtárban és emellett igen gyakoriak a diákoknak kiadott, könyvtári kutatómunkái igénylő feladatok is Az általános iskola tanulói szinte naponta látogatják a könyvtárat. Örömmel újságolta nekünk Évike, hogy egy országos pályázaton az iskola diákjai első helyezést értek el a könyvtári anyag segítségével Figyelemre méltó, hogy első osztálytól kezdődően tanulnak a gyerekek könyvtárhasználatot, tehát elsajátítják az önálló ismeretszerzés tudományát, így könnyebb lesz a közép- és felsőfokú tanulmányaik végzése a jövőben.

A könyvtár jelentős dokumentumbeszerzési keretet tudhat magáénak, amely a községi könyvtárak körében példaértékű.

Köszönjük a Hírforrás című információs lappal kapcsolatos kedvező véleményt a szerkesztő nevében is, és lehetőségeink szerint a gyakoribb megjelenésre vonatkozó kérésnek eleget teszünk

Közös rendezvényeket szerveznek a művelődési házsal és az iskolával. Például rendszeresen megrendezésre kerül a szavalóverseny, ahol alkalmanként 60-80, főként alsó tagozatos gyermek szerepel és a lelkes falusiak zsűrizik az előadásokat. Az. iskolával közösen rendhagyó irodalom órákat, illetve könyvtári órákat tartanak.

Mi a titka a hatékony, jó könyvtári működésnek? Itt. Romhányban a könyvtáros jó kapcsolatot tan lenn az iskolával, annak igazgatójával, a művelődési ház vezetőivel, az itt működő gyáregységek vezetőivel és az önkormányzattal. Tehát együttműködve alakítják a falit életét. A szakmai programot a községben tett barangolással folytattuk, amelyre a Romhány múltjából és jelenéből kiválasztott felkészült Hajdú István kísért el minket. Volt szerencsénk látni az 1932-ben avatott emlékművet, melyet a Rákóczi szabadságharc utolsó csatájának színhelyén emeltek. A falu két kastélyát a fő út egyik, illetve másik oldalán pillanthattuk meg. Megtudhattuk, mitől Berezki a Berezki birs és még sok más érdekességet. A művelődési házban Megyeri Lászlóné fogadott minket és invitált kedvesen a helyi alkotóközösségre és helyi művészek munkáinak megtekintésére. A fő szervezőnek és a közreműködőknek köszönjük a kellemes őszi délelőttöt.

Érsekvadkert - Mikszáth Kálmán Közművelődési Intézmény és Könyvtár

Egy kellemes ebéd után Érsekvadkerten folytattuk a napot A könyvtár a művelődési házban található A könyvtár vezetője Kelemen Istvánné, aki arról tartott tájékoztatást, hogy hogyan működhet jól napjainkban egy községi könyvtár. Íme az érsekvadkerti megoldás Mivel az. iskolában jól működik az iskolai könyvtár, a községi könyvtár feladatait a falu felnőtt lakosságának igényei kéré csoportosította „Közzszolgálati könyvtárként” határozza meg a könyvtáros könyvtára típusát. Ez a megfogalmazás azt jelenti, hogy a lakosság számára leginkább szakkönyveket, ismeretterjesztő kiadványokat vásárol és csak kisebb részben szépirodalmi műveket A könyvtár igen jelentős CD állománnyal rendelkezik. A könyvtár közvetlen szomszédságában kapott helvét a teleház. Erről a szolgáltatásról Csabák István, a művelődési ház vezetője tartott rövid ismertetőt. A teleház fogalmát a következőképp definiálta: „mindenki irodája” Korszerű számítógépek, nyomtató, faxgép, modem fénymásoló berendezés, és hogy a technika szolgálgjon polgári szolgálattal segítőt áll az ügyfelek rendelkezésére. A megye 127 települése számára pályázatfigyelést is végeznek: rendszeresen gyűjtik az Internetről az újonnan kiírt pályázatokat és azokat rendszerezve, tartalomjegyzékkel kiegészítve eljuttatják az önkormányzatokhoz. Nagyszerű érzés volt valamennyiünknek látni olyan könyvtárakat, amelyek tudják mi felé tartanak, elképzeléseik vannak a jövőjükéről és lehetőségeikkel legjobb tudásuk szerint élenek.

Tóth Lászlóné

*MKE Nógrád Megyei
Szervezetének elnök*

Előző számunkban hiányosan közöltük a tematikai pályázat nyerteseit. Az érintettektől elnézést kérünk.

Íme a helyes adatok:

Koncepció az országos könyvtári, múzeumi, levéltári és közművelődési információs hálózat fejlesztése az információs társadalomban c. pályázat nyertes Nógrád megyei könyvtárai

Kastélykerti Művelődési Ház és Könyvtár	Bátonyterenye	PC vásárlás	200 000 Ft
Madách Imre Városi Könyvtár	Balassagyarmat	szoftver (integrált könyvtári), szerver, Internet, router, CD-szerver vásárlása, CD-ROM adatbázisok beszerzése	350 000 Ft
Teleki László Városi Könyvtár és Művelődési Központ	Pásztó	Internet, PC	350 000 Ft
Városi Önkormányzat Szécsény, Krudy Gyula Városi Könyvtár	Szécsény	hálózatépítés, PC-k, nyomtató vásárlása	300 000 Ft
Balassi Bálint Megyei Könyvtár	Salgótarján	szerver, szoftver, PC-k vásárlása	900 000 Ft

Könyvtári dokumentumokkal összefüggő ÁFA-visszatérítés*

A könyvtári dokumentumok beszerzése esetén igénybe vehető általános forgalmi adó visszatérítési támogatásról szóló 45/2000. (IV. 7.) Kormányrendelet 8. §-ában megfogalmazottak szerint az adóvisszatérítési támogatást a 2000. január 1-jét követően beszerzett dokumentumok esetében lehet igényelni. Azon beszerzésekkel összefüggésben van lehetősége tehát a könyvtárnak az adóvisszatérítési támogatásra, amelyek teljesítési időpontja 2000. január 1-jét követő.

Az adóvisszatérítési támogatás részletes szabályait megállapító rendeletet az. általános forgalmi adóról szóló, többször módosított 1992. évi LXXIV. törvény (a továbbiakban: Áfa törvény) 71. §-ának (3) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján alkotta meg a Kormány. Ebből következően az itt nem szabályozott kérdésekben az alapjogszabályban, tehát az Áfa törvényben foglaltak az irányadóak. Az Áfa törvénynek a 16-17 §-ai rendelkeznek a teljesítés időpontjáról. Előleg átadása esetében az átadott összeg erejéig a pénzüsszeg átadásának a napja teljesítési időpontnak minősül [17. § (1) bekezdése]. Tehát az. 1999-ben kifizetett előleg összegének Áfa tartalma után támogatás nem igényelhető.

* * *

A könyvtári dokumentumnak minősülő hírlapok 1999 decemberében teljesített előfizetése (feltételezve, hogy az előfizetési díj megfizetés határidőben történt és nem előre) teljesítési időpontnak minősül, ezért a beszerzésre támogatás nem igényelhető.

* * *

A videokazetta, CD és CD-ROM adóvisszatérítésre jogosító könyvtári dokumentumnak tekinthetők

'APEH Igazgatóságának állásfoglalása a nagykállói Városi Könyvtár kérdéseire.

Megjelenik: alkalmanként 45 példányban
Fk.: Balassi Bálint Könyvtár - MKÉ Nógrád Megyei Szervezete
Szerkeszti: Balassi Bálint Könyvtár Módszertani osztály
Cím: Balassi Bálint Könyvtár 3100 Salgótarján, Kassai sor 2.; Pf. 18
Telefon: 32/416-777 (20-as mell.)